

DİYARBAKIR CUMHURİYET BAŞSAVCILIĞI'NA

ŞİKÂYETÇİ: Diyarbakır Barosu

VEKİLİ: Av. Mehdi ÖZDEMİR, Lise Cad. Es-Şal Apt. No:3/8 Yenişehir/Diyarbakır

ŞÜPHELİ: Yılmaz Kırgel, Afyon İl Jandarma Komutanlığı

SUÇ: Halkı Kin ve Düşmanlığa Alenen Tahrik veya Aşağılama (TCK m. 216/1,2),

SUÇ TARİHİ: 01.10.2022

AÇIKLAMALAR:

Amedspor Kulübü TFF 2. Lig Beyaz Grupta mücadele etmektedir. 01.10.2022 tarihinde, Hes İlaç Afyonspor ile Amedspor Kulübü futbol müsabakasında karşı karşıya gelecektir.

Müsabaka öncesi Afyonsporlu oyuncuların antrenmanını ziyaret eden şüpheli, “Gönlümüz sizlerle. Sizin işiniz futbol oynamak. Siz de onu gerçekten güzel yapıyorsunuz. Geri kalanı bize bırakın. Gerçekten Afyon’un sizin kazanmanıza ihtiyacı var. Hele hele Mersin’de yaşadığımız o terör eyleminden sonra gönlümden geçeni söylüyorum: Şöyle bir 5-0 eze eze yenerseniz, buradan onları göndeririz” demiştir. (<https://www.gazeteduvar.com.tr/musabaka-öncesi-jandarma-komutanından-amedspora-karsi-kiskirtici-ifadeler-haber-1583195>). Ekte ilgili haber içeriklerini sunuyoruz.

Somut bir tehlike suçu olarak 5237 sayılı TCK’nın 216/1 maddesinde düzenlenen ve kamu düzenini, toplum huzurunu/barışını himaye eden, esas itibariyle nefret söylemini sınırlandırmayı hedefleyen Halkı Kin ve Düşmanlığa Tahrik Etmek suçu; halkı, sosyal sınıf, ırk, din, mezhep veya bölge farklılığına dayanarak birbirine karşı kamu düzeni için tehlikeli olabilecek şekilde düşmanlığa veya kin beslemeye alenen tahrik edilmesini cezalandırmaktadır.

Madde gerekçesinde de açıklandığı üzere; Suçu oluşturan “tahrik”, soyut saygısızlık ve reddin ötesinde, bir halk kesimine karşı düşmanca tavırlar gösterilmesini sağlamaya veya bu tür tavırları pekiştirmeye objektif olarak elverişli olmalıdır. Fail sübjektif olarak da bu amacı gütmeli, halk kesimini kin ve nefrete tahrik etmelidir. Bu kapsamda salt yüz çevirme, soyut bir red veya saygısızlık ifade eden bir davranışta bulunma veya bu yönde sözler sarfetme, suçun gerçekleşmesi bakımından yeterli değildir. Fiilin suç teşkil etmesi için bunların ötesinde, ağır ve yoğun bir tarzda kin ve düşmanlığa tahrikin var olması gerekir. Diğer bir tabirle etkili bir şiddet çağrısı ya da nefret söylemi içermelidir. Failin fiili, adet ve şahıs olarak muayyen olmayan toplum kesimi üzerinde kin ve nefret duygularının oluşumuna veya mevcut duyguların pekişmesine etkide bulunmalıdır.

Kin ve düşmanlık; “husumet beslenen konuya karşı tasarlayarak zarar vermeye, öç almayı gerektirecek şiddette nefret duymaya yönelik hareketlerin zemini oluşturan psikolojik bir hal” olarak açıklanabilir, “kin ve düşmanlık” ibaresinin anlamı da dikkate alındığında sadece “şiddet içeren ya da şiddet tavsiye eden tahrikler” madde kapsamında değerlendirilebilecektir. Türk Ceza Kanununun 216. maddesinde yer alan düzenleme, doğrudan ifadenin içeriğini hedefe alarak bir sınırlama öngörmemektedir. İfadenin iletişimsel etkisinin muhatapları üzerinde yarattığı varsayılan etkiyi değil, somut vakıada kullanılan ifadenin yaratmış olduğu etkiyi dikkate almaktadır.

Bu açıklamalar ışığında somut olay değerlendirildiğinde; şüpheli tarafından Mersin İlinde gerçekleştirilen saldırı girişimi Amedspor kulübüyle ilişkilendirilmiş, futbol müsabakasına dair değerlendirmede, futbol müsabakasının barışçıl bir şekilde oynanmasından öte özü itibarıyla etkili bir şiddet çağrısı ya da nefret söylemi de içeren şekilde söylemlerde bulunmuştur.

Halkı kin ve düşmanlığa tahrik veya aşağılama suçu ile kamu güvenliği açısından tehlikeli olan kin ve düşmanlığa alenen tahrik veya halkın bir kesimini belirli nedenlerle alenen aşağılama ya da halkın bir kesiminin benimsediği dini değerleri alenen aşağılama yasaklanarak, toplum içinde çıkacak kargaşa ve huzursuzluk engellenmek istenmiştir. Nitekim bu suç tipi, toplumun bir kesiminin, diğer bir kesimine karşı kin ve düşmanlık beslemesini önlemek amacıyla düzenlenmiştir. Bu kapsamda, şüphelinin söylemleri gözetildiğinde, yaygın ve sistematik bir şekilde kamuoyu nezdinde Amedspor Kulübüne yönelik ayrımcı ve nefret içerir söylemlerde bulunulmakta, şüpheli tarafından da aynı mahiyette açıklamalarda bulunmuş olup TCK'nın 216. Maddesi kapsamında şüphelinin cezalandırılması gerekir.

Nefret ve Ayrımcılık Yasağı, uluslararası insan hakları koruma rejiminin temel ilkelerinden biridir. Bu nedenle, uluslararası insan hakları hukuku standartları çerçevesinde kapsamlı olarak tanımlanıp, koruma altına alınmıştır. Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Evrensel Bildirisi'nin birinci maddesinde, "bütün insanları özgür, onur ve haklar bakımından eşit doğarlardır..." cümlesiyle ifade edilen "eşitlik" ilkesi, aynı zamanda diğer bütün haklarındaki temelini oluşturur. Bildirinin ayrımcılıkla ilgili ikinci maddesi insan haklarına ayrımsız olarak sahip olunacağını ifade ettiği gibi eşitliğin kapsamını da tanımlanmıştır, buna göre; Herkes, ırk, renk, cinsiyet, dil, din, siyasi veya başka bir görüş, ulus ve sosyal köken, mülkiyet, doğuş veya herhangi başka bir ayırım gözetmeksizin bu bildirge ile ilan olunan bütün haklardan ve bütün özgürlüklerden yararlanabilir. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nde bildirgede anılan hakları topluca güvence altına almıştır. Türkiye'nin de imzaladığı bu sözleşme eşitlik ilkesinin uluslararası dayanakları arasındadır. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 10. maddesi de, "kanun önünde eşitlik" başlığı altında, anılan uluslararası bildirge ve sözleşmelere paralel olarak, eşitlik ilkesini ayrıntılı biçimde düzenler.

Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı'nın (AGİT) tanımına göre; Mağdurun mülkün ya da işlenen bir suçun hedefinin, gerçek veya hissedilen ırk, ulusal ya da etnik köken, dil, renk, din, cinsiyet, yaş, zihinsel ya da fiziksel engellilik, cinsel yönelim veya diğer benzer faktörlere dayalı olarak benzer özellikler taşıyan bir grupta gerçek ya da öyle algılanan bağı, bağlılığı, aidiyeti, desteği ya da üyeliği nedeniyle seçildiği, kişilere veya mala karşı suçları da kapsayacak şekilde işlenen her türlü suçtur.

Türkiye'nin de taraf olduğu Birleşmiş Milletler'in Kişisel ve Siyasal Haklar Uluslararası Sözleşmesi'nin 20'nci maddesinde, "ayrımcılığı, düşmanlığı veya şiddeti kışkırtan her türlü ulusal, ırkçı veya dinsel nefret savunusu"nun kanunla yasaklanacağı belirtilmiştir.

Şüpheli tarafından Amedspor kulübüne yönelik ayrımcı, ve nefret içerikli söylemlerde bulunulmuştur. Halkı kin ve düşmanlığa tahrik suçu tehlike suçu olup, suçun oluşması için zarar oluşması gerekmez. Dolayısıyla kamu barışının bozulma ihtimali suçun işlenmesi için yeterlidir. Bu unsurun gerçekleşmesi için kamu barışını bozmak için açık ve yetkin bir tehlike olması gerekmez. Bu kapsamda, Amedspor Kulübüne yönelik sözlü saldırı gözetildiğinde,

Şüphelinin TCK'nın 216. Maddesi gereğince yargılanması ve cezalandırılması gerekir.

SONUÇ VE İSTEM: Yukarıda açıklandığı üzere Şüphelinin hakkında soruŐturma baŐlatılmasını ve cezalandırılması için kamu davası açılmasına karar verilmesini saygıyla talep ederiz.

Diyarbakır Barosu Vekili
Av. Mehdi ÖZDEMİR
E imzalıdır.

Ek:

1. Haber içerikleri